

Eesti õpetaja pole Euroopa kolleegist laisem

Politseinike koondamise tuul puhus liikvele mõtte, et kui õpetajaid oleks vähem, teeksid nemadki paremat tööd ja saaksid väärilist palka. Siseminister põhjendas politsei harvendamist sellega, et meil on 100 elaniku kohta rohkem politseinikke kui Soomes. Ka eile oma ametipäeva pidanud õpetajaid on Eestis väidetavalt rohkem ja nad töötavad väiksema koormusega kui paljudes teistes riikides.

Eesti kõrvutamine muu maailmaga aitab õigustada ebapopulaarseid otsuseid mistahes eluvaldkonnas. Paraku võib numbrite võrdlemine tausta arvesse võtmata otsustajaid eksiteele viia. Statistikat tõlgendatakse oma ideede läbisurumiseks ka nimme meelevaldselt. Eestis on ühe õpetaja kohta 15 õpilast – enam-vähem samapalju kui teistes Euroopa riikides. Suurbritannias näiteks tuleb ühe õpetaja kohta 16, Itaalias aga 11 õpilast.

Kui Eestis õpetajaid praegu hoogsalt koondada, paisuvad klassid tõenäoliselt suuremaks. Koolihariduses väärtustatakse aga üha enam individuaalsemat lähenemist – mida väiksem on klass, seda rohkem jagub õpetajal iga lapse jaoks tähelepanu. Hinnatud inglise erakoolides õpetab üks õpetaja keskmiselt kümnet õpilast. Eestiski ei lepiks nõudlikumad vanemad enam 40-pealiste klassidega.

Eesti õpetaja töökoormust välismaise kolleegiga võrrelda on aga kaunis võimatu, sest õpetajate tööaega arvestatakse igas riigis isemoodi. Saksa õpetaja töölepingus on näiteks kirjas vaid õppetundide arv, kuid koormuse hindamisel arvestatakse ka teisi aega ja pingutusi nõudvaid kohustusi. Selliste kohustuste hul-

ka loetakse nii tundide ettevalmistamine ja õpilaste tööde parandamine kui ka klassiekskursioonide ja lastevanemate koosolekute korraldamine. Inglismaal seevastu õppekavade koostamise ja tunnistuste kirjutamise aega töötundideks kokku ei lööda.

”Rootsi keskkooli-õpetaja annab aastas alla 500, tema šoti kolleeg üle 900 tunni. Eesti gümnaasiumi-õpetajal on aasta peale ligikaudu 577 tundi.

Mõeldav on võrrelda klassis õpetavate tundide arvu, kuid siin on erinevused riigiti kuni kahekordsed, sõltudes nii õppekavade kui kohalikest haridustavadeist. Rootsi keskkooliõpetaja annab aastas alla 500, tema šoti kolleeg üle 900 tunni. Eesti gümnaasiumiõpetajal on aasta peale ligikaudu 577 tundi. Eesti õpetaja kahjuks kallutab numbrit aga see, et meie 175-päevane kooliaasta on teiste Euroopa riikidega võrreldes 10-20 päeva lühem. Nädalakoormuse järgi, mis on keskmiselt 20-25 tundi, ei saa Eesti õpetajaid teistest sugugi laisemaks pidada. Õpetajad ei kurda seega veel töökoormuse üle, mida võiks koondamisega leevendada.

Õpilaste arvu kolmandiku võrra vähenedes järgmise 10 aasta vältel kahaneb ka õpetajaskond, kuid seda koondamiseta. Lähimal ajal peavad valitsuse käsul koolitöölt lahkuma kõrg- või erihariduseta õpetajad, keda on õpetajaskonna seas umbes 5 %. Kui arvestada sedagi, et kolmandik pedagoogidest on 50-aastased või vanemad ning nooremalt tööjõudu koolidesse eriti peale ei voola, pole õpetajail politseinike saatust karta.